

3 - Moje prawa po zakończeniu procesu

Czy mogę zaskarżyć orzeczenie?

Ofiara przestępstwa ma prawo do zaskarżenia orzeczenia w części dotyczącej roszczenia o odszkodowanie lub kosztów postępowania. W zależności od rodzaju orzeczenia można wnieść apelację (w terminie 15 dni), zażalenie (w terminie 3 dni roboczych) lub sprzeciw (w terminie 8 dni). Orzeczenie zawiera szczegółowe informacje o tym, jaki środek zaskarżenia przysługuje ofierze oraz gdzie i w jakim terminie można go wnieść.

Jakie prawa przysługują mi po wydaniu wyroku?

Skazany sprawca ma obowiązek naprawienia wyrządzonej ofierze szkody w sposób określony w orzeczeniu. Jeżeli po uprawomocnieniu się orzeczenia skazany nie spełni tego obowiązku, można go wyegzekwować za pośrednictwem komornika sądowego. Komornik sądowy podejmuje wówczas działania niezbędne do zapewnienia, aby ofiara przestępstwa otrzymała odszkodowanie, np. sprzedaje majątek skazanego lub potrąca określoną kwotę z wynagrodzenia skazanego. Po zakończeniu postępowania karnego ofierze/pokrzywdzonemu przysługują jednak jeszcze inne prawa, które dotyczą zarówno ochrony, jak i odszkodowania.

Ofiara przestępstwa z użyciem przemocy może złożyć w Ministerstwie Sprawiedliwości wniosek o kompensatę wypłacaną przez państwo. Kompensata przysługuje z tytułu uszczerbku na zdrowiu, a w przypadku niektórych przestępstw także z tytułu szkody niemajątkowej. O kompensatę można się ubiegać, jeśli został spełniony podstawowy warunek polegający na tym, że wszczęto postępowanie karne, w którym ofiara wystąpiła z roszczeniem o odszkodowanie od sprawcy, a ponadto ofiara nie uzyskała odszkodowania w inny sposób. Wniosek o kompensatę można złożyć już w toku postępowania karnego, lecz nie później niż rok od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Ważne jest zatem, aby nie uchybić temu terminowi.

Czy mam prawo do ochrony po zakończeniu procesu? Przez jaki okres?

Ofiara ma prawo do pomocy specjalistycznej nawet po zakończeniu postępowania karnego. W szczególności ofiara ma prawo otrzymać pomoc psychologa lub pomoc w wykonywaniu praw przysługujących jej jako ofierze, jeśli nadal potrzebuje takiej pomocy.

Jakie informacje otrzymam, jeżeli sprawca zostanie skazany?

Wyrok, który ofiara otrzymuje, zawiera informacje na temat kary nałożonej na sprawcę, w tym jej wymiaru, oraz zakładu karnego, w którym kara będzie wykonywana, jeżeli sąd wymierzył karę pozbawienia wolności.

Czy otrzymam informację o tym, że sprawca został zwolniony (w tym o wcześniejszym lub warunkowym zwolnieniu) lub że zbiegł z zakładu karnego?

Ofiara przestępstwa ma prawo zdecydować, czy chce być poinformowana o zwolnieniu lub ucieczce sprawcy z zakładu karnego. Celem udzielania takich informacji ofierze jest w szczególności jej ochrona, na wypadek gdyby sprawca próbował się z nią skontaktować (np. gdy sprawca jest osobą bliską lub członkiem rodziny ofiary). Ofiara może w każdej chwili zmienić decyzję, a policja, prokuratura i sąd biorą taką zmianę pod uwagę. Jeżeli jednak ofiara znajduje się w niebezpieczeństwie lub zagrożone jest jej życie lub zdrowie, policja/prokuratura/sąd informują ją o zwolnieniu lub ucieczce skazanego nawet wówczas, gdy ofiara nie wносиła o takie informacje.

Czy będę brać udział w wydaniu postanowienia o zwolnieniu lub warunkowym zwolnieniu? Czy mogę na przykład złożyć oświadczenie lub wnieść środek zaskarżenia?

Ofiara może odwołać się od wyroku sądu wyłącznie w części dotyczącej odszkodowania. Od samego wyroku lub – ściślej rzecz biorąc – od wymiaru kary może się odwołać wyłącznie oskarżony lub prokurator.

■ Ostatnia aktualizacja: 27/03/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.